

Asasakka aalisarnermik suliallit, ilisimatusartut nunanillu allanit tikeraartut

Maannga Sisimiunut illoqarfinnut isumasioqatigiinnermi peqataanissanut qaaqqusummut qujavunga.

Ullunut marlunnut pissanganartunut aggersunut qilanaarpunga tassani oqaluserissallutigu aalisakkat qaqortunik nerpillit qanoq atorluarnerutigineqarsinnaanersut kiisalu sinnikunik annerusumik nalitusaanissamut tunngasut aamma eqqarsaatigalugit.

Kalaallit Nunaanni aalisarnek eqqarsaatigalugu sinnikunik atuilluarnerusinnaanerup pingaassusaa pillugu nunatsinnilu pissutsinut isiginninarnermut naleqquttumik uani isumasioqatigiinnermi ukkatarineqarnera nuannaarutigaa.

Saqqummiunneqartussat tusarnissaat assorsuaq qilanaaraakka minnerunngitsumillu nunat sanilitta misilittagai pillugit.

Suleqatigiinneq

Aallaqqaasiutigalugu oqaatigissavara suliniut suleqatigiinnerlu massuminnga isumasioqatigiissitsinissamut pilersitsisoq qujamasuutigisupissuungakku.

Nunatsinni, Danmarkimi, Norgemi Islandimilu kommunit, suliffeqarfiit ilisimatusarfiillu suleqatigiillutik isumasioqatigiinneq una piviusunngortissinnaammassuk alutornarpoq. Siammasissumik suleqatigiinneruvoq pissanganartutut isigisara.

Thistedimi siorna isumasioqatigiinnermit una isumasioqatigiinneq ingerlariaqqiffiummat misinnarpoq tassa tamatumani inerisagassaqtugut.

Sinnikunik nalitusaanissamut nalitusaanerunissamut suliniuteqarnerunissarput takusinnaavara – aamma tunisassiat aalisartunit minnerit kiisalu nunaqarfinni inukinnerusuni minnerit tunitsivinnersut eqqarsaatigalugit. Taamatut isummernissamut Kalaallit Nunaanni pissutsinut Nunanilu Avannarlerni killilimmik attaveqaateqartunut allanut aalisartoqarfiusunut tulluuppoq.

Sinerissami inuiaqatigiit minnerit atortorissaarutinik pisariaqartitsipput nutaaliorfigineqartariaqarlutillu, taamaalilluta tunisassiassat atorsinnaasavut pitsaanermik atorluarniassangatsigit.

Tamatuma anguneqarsinnaanera pillugu Nunani Avannarlerni aalisakkerinermik suliallit suleqatigiinnerat nuannaarutigaa, kiisalu tunisassiat tamakkerlugit atoraanni aningaasarsiutaalluarsinnaanera neriunarluni.

Nunani avannarlerni ilisimatusarfiit aamma kalaallit nunallu avannarlerniittut aalisakkerinermik suliffissuaqarfiisa akornanni suleqatigiinnerisa ilisimasanillu paarlaasseqatigiittarnerisa patajaallisarnissaat suleqatigiinnermi uani anguneqassasoq neriutigaara, taamaalilluni tunisassiat pitsaanermik atorneqarnissaat anguneqarsinnaaniassamat.

Nunat sanilerisavut annerusumik ilinniarfiginerusinnaavavut kiisalu misilittakkanik aamma ilisimasanik avitseqatigiittarnerput patajaallisarsinnaavarput.

Nunat avannarliit suleqatigiinnerat

Piffissaq aamma iluatsillugu oqaatigerusuppara Nunani Avannarlerni Ministerit Siunnersuisoqatigiivini nunani avannarlerni aalisarnermut suleqatigiit. Suleqatigiinneq taanna pingaaruteqartorujussuuvoq.

Naak assigiinngissuteqaraluaqisoq, pingaartumik nunani avannarlerni killerni, taamaattoq ataatsimoorutigaarput aalisartoqarfiugatta imaanillu uumassuilinnik isumalluutininu inuussuteqarluta. Aalisarnermi annertuumik attaveqarnerput iluaqutigaarput ilaatigut Nunani Avannarlerni Ministerit Siunnersuisoqatigiivisigut ataatsimut suliniuteqarsinnaalluta ataatsimut aningaasaliisinnaalluta.

Tassunga innersuussutigissavara suliniut Tamarmik Tulaanneqartassapput 2016-imi naammassineqartoq. Siunertaq tassaasimavoq Savalimmiuni, Kalaallit Nunaanni, Norgemi Islandimilu aalisakkanik qaqortunik nerpilinnik suliareqqitanik atuinermik assersuussineq, tassanilu nunani taakkunani atuinerup pitsanngorsarnissaanut qanoq siunnersuusiortoqarluni. Aamma suliame tassani nunani sisamani taakkunani atorluanerup qanoq annertutiginerata assigiinngissusaanik misissueqqaarneq.

Suliniuummi Nunani Atlantikup avannaata kangiani tamarmi pisat tamaasa atorluarnerunissaannut atatillugu aporfissat pilertartut paasineqarnerulerput.

Nunani avannarlerni ukiuni kingulliunerusuni immami isumalluutininu aningaasarsiorneq ukkatarineqarsimavoq. Kalaallit Nunaanni aningaasaqarnermut imaanit isumalluutit pingaaruteqarlunnartuummata imaanit isumalluutininu atuinerup annertusarnissaa uatsinnut pingaaruteqarlunnarpoq. Imaanit isumalluutininu aningaasarsiornerup ineriartortinnera uatsinnut

tunngasortaa annerusumik tassaavoq nutaaliorneq kiisalu imaanit uumassusilinnit, pingaartumik aalisakkanik nalitusaaneruneq.

Nunat Avannarliit Killiit Imaani Uumassusilinnik Annertusaanikkut oqallittarfianni Kalaallit Nunarput peqataavoq.

Nunat avannarliit killiit imaani uumassusilinnik annertusaanikkut oqalliffianni nunani avannarlerni killerni assigiissutitta suunerisa paasinissaat anguniagaraarput, tassami Island, Savalimmiut Kalaallillu Nunarput imaanit uumassusilinnit aningaasaqarneq annertuumik ukkatarineqarmat. Immamit uumassusilinnit aningaasarsiornerup nunani avannarlerni killerni piginnarnissaa patajaallisarnissaallu pillugit periusissiortoqarnissaa anguniagaavoq.

Suliaq taanna qanimut malinnaaffigaara neriutugalugulu suleqatigiinnitsigut imaanit uumassusilinnit aningaasarsiornermi nunarsuarmi oqallisigineqalernissaanut peqataanerput takutikkumaarlutigu.

Naalakkersuisut politikkiat

Nunatsinni Naalakkersuisut anguniagaraat aalisakkanut pisassiissutit tamarmik aalisarneqarlutik annerpaamik atorluarneqarnissaat.

Isumalluutinit arlalinnit pisarineqarsinnaasunit periarfissat nutaat isiginiarneqassapput. Uumasut aalisakkallu tamaaniittut atorluarnerullugit kiisalu aalisakkanik allanik nutaanik imaluunniit tunisassianik allanik nutaanik inerisaaneq eqqarsaatigalugit.

Aalisakkatigut pisuussutit siunissami ungasinnerusumi ingerlataqarfiup siuariartornissamut periarfissaanut pissusissamisoortumik killiliipput, tamatumalu aamma piujuartitsinermik tunngaveqartumik aalisarnermik politikkip ingerlatiinnarnissaa pisariaqartillugu.

Pigisavut annerusumik atorluarnerusariaqarpavut.

Aamma aalisarnermi ilinniarfiit inerisaqqinnissaat sulissutigaarput.

Aalisarnermik inuusutissarsiorneq imarsiornerlu inuusuttunut kajungernartuunissaat kissaatigaara. Suliassaqarfiup tamarmiusup isigineqarneranut allannguisumik inuusuttunullu aalisarnermut imarsiornermullu ilinniakkanik kajungilersitsisumik inunnik pikkorissunik qammaasussatut teknikkikkut ineriartorneq, ilisimatusarneq, anguniakkat kiisalu nutaamik eqqarsarluni anguniagaqarneq nutaaliorterlu anguniarlugit apeqqutaalluinnarsinnaapput.

Nungusaataanngitsumik ingerlatsineq ataatsimut isiginninnermut uanni tunngavoq, aamma soorunami imaani isumalluutit peqqissuunissaat aamma isiginiarlugu, taamaattoq aalisarnermi aningaasaqarneq minnerunngitsumillu inuuniarnermut tunngasut ilanngullugit isiginiarlugit.

– Inuit pikkorissut atorfissaqartinneqarput.

Naggasiutitut oqaaseqaatit

Pisuussutiniq pitsaanermik atuinissarput pisussaaffigaarput. Pigisatsinnik annerusumik pissarsisarnissarput pingaarpoq.

Aalisakkanik suliffissuit annerusumik nalitusaanissamik ukkissinerat nuannaarutigaa.

Aalisakkerinermik patajaattumik imaani teknologiimik ilisimatusarnermik, ineriartortitsinermik nutaaliornermillu aningaasaqarneq nunap immikkoortuani nunalu tamakkerlugu aningaasaqarnermut iluaqutaasinnaapput, taamaaliornikkullu inuusuttunut imaani isumalluutiniq sulinissamut inuusutissarsiornissamullu kajumilersitsisinnaalluni.

Annikitsumik tunisassiorfinnik aallartitsinissamut atortorissaaruteqalernikkut imminut akilersinnaasumik aqutissiuisinnaagutta kiisalu nunap immikkoortuani Kalaallit Nunatsinni killilimmik attaveqaateqartuni unammilligassat suliarisinnaagutsigit siuariaateqassaqaagut.

Aamma isumaqarpunga isumasioqatigiinnernut makkununga ittunut suleqatigiinnermi tunngaviusut kiisalu nunat avannarliit aalisarnermut suleqatigiinnerat inerisaanermut aallarnisaaqataasinnaasut.

Taamatut inerisaanissamut periarfissiisumik inatsisinik tunngavissiornerit inisseqqaarsimasariaqarput.

Tamatunngalu uanga suleqataarusuppunga.

Oqaaseqarsinnaatitaaninnut qujavunga.